

Plutarchus Biogr., Phil., Regum et imperatorum apophthegmata [Sp.?] (172b-208a)
Stephanus page 193, section B, line 11

Ιάσονος δὲ τοῦ Θεοσαλῶν μονάρχου συμμάχου
μὲν εἰς Θήβας παραγενομένου, δισχιλίους δὲ χρυσοὺς τῷ
Ἐπαμεινώνδα πέμψαντος ισχυρῶς πενομένω τὸ μὲν χρυ-
σίον οὐκ ἔλαβε, τὸν δὲ Ιάσονα θεασάμενος ‘ἀδίκων’ ἔφη
‘χειρῶν ἄρχεις·

Plutarchus Biogr., Phil., De genio Socratis (575a-598f)
Stephanus page 583, section F, line 8

οὐκοῦν’ ἔφη ὁ Ἐπαμεινώνδας ‘Ιάσωνι μὲν τῷ
Θετταλῶν ταγῷ πέμψαντι δεῦρο πολὺ χρυσίον ἔναγχος
πρὸς ήμᾶς καὶ δεομένῳ λαβεῖν ἀγροικότερος ἐφάνην ἀπο-
κρινόμενος ἀδίκων χειρῶν αὐτὸν κατάρχειν, ὅτι μοναρ-
χίας ὧν ἔραστὴς ἀνδρα δημότην ἐλευθέρας καὶ αὐτονόμου
πόλεως ἐπείρα διὰ χοη | μάτων·

Isocrates Orat., In Lochitem (orat. 20)
Section 1, line 1

..
Ως μὲν τοίνυν ἔτυπτέ με Λοχίτης ἄρχων χειρῶν
ἀδίκων, ἀπαντες ύμῖν οἱ παρόντες μεμαρτυρήκασιν.

Demosthenes Orat., In Aristocratem
Section 50, line 3

ἄν τις τύπτῃ τινά’ φησὶν ‘ἄρχων
χειρῶν ἀδίκων,’ ὡς, εἴ γ' ήμύνατο, οὐκ ἀδικεῖ.

Demosthenes Orat., In Evergum et Mnesibulum [Sp.]

Section 7, line 4

μενον, ἐμαρτύρησαν δὲ οἱ μάρτυρες οὗτοι ὡς ἐθέλοι παρα-
δοῦναι Θεόφημος καὶ πρόκλησιν προκαλοῖτο, ὡήθησαν δὲ οἱ
δικασταὶ ἀληθῆ εἶναι τὴν μαρτυρίαν, φεύγειν δ' ἐμὲ τὸν
ἔλεγχον <τὸν> ἐκ τῆς ἀνθρώπου περὶ τῆς αἰκείας, ὅπότερος
ήμῶν ἥρξεν χειρῶν ἀδίκων (τοῦτο γάρ ἐστιν ἡ αἰκεία), πῶς
οὐκ ἀναγκαῖόν ἐστιν τούτους τοὺς μάρτυρας τὰ ψευδῆ μεμαρ-
τυρηκέναι, οἵ γε οὐδὲ νῦν πω τολμῶσι τὸ σῶμα τῆς ἀνθρώ-
που παραδοῦναι, καθὰ ἔφασαν προκαλέσασθαι τὸν Θεόφημον
καὶ ἐμαρτύρησαν αὐτῷ, καὶ τὴν μὲν μαρτυρίαν ἔργῳ

βε-

Demosthenes Orat., In Evergum et Mnesibulum [Sp.]

Section 9, line 1

γενόμενα ἐν γραμματείᾳ κατὰ τὸν νόμον ψευδεῖς εἶναι καὶ
ύπ' ἐμοῦ παρεσκευασμένους, τὴν δ' ἀνθρώπου τὴν παραγενο-
μένην ἐρεῖν τὰληθῆ, οὐκ ἐκ γραμματείου μαρτυροῦσαν, ἀλλ'
ἐκ τῆς ισχυροτάτης μαρτυρίας, βασανιζομένην, ὅπότερος

ἥρξε χειρῶν ἀδίκων.

Demosthenes Orat., In Evergum et Mnesibulum [Sp.]

Section 15, line 2

πῶς οὖν σὺ κύριος μὲν ὧν τῆς ἀνθρώπου, μέλλων δὲ προκαλεῖσθαι ταύτην τὴν πρόκλησιν ἦν μεμαρτυρήκασί σοι, καταφεύγων δὲ εἰς τὴν ἀνθρωπὸν περὶ τοῦ δικαίου, ἄλλου δέ σοι οὐδενὸς ὅντος μάρτυρος ὡς ἐπλήγης ὑπ' ἐμοῦ ἀρχοντος χειρῶν ἀδίκων, οὐχ ἡκες ἔχων τὴν ἀνθρωπὸν πρὸς τὸν διαιτητὴν καὶ παρεδίδους τὸ σῶμα παρούσης τῆς ἀνθρώπου, κύριός γε ὧν αὐτῆς;

Demosthenes Orat., In Evergum et Mnesibulum [Sp.]

Section 36, line 1

λαβὼν δὲ αὐτὸν οὐκ ἔνδον ὄντα, ἐκέλευσα τὴν ἀνθρωπὸν τὴν ὑπακούσασαν μετελθεῖν αὐτὸν ὅπου εἴη, ταύτην ἦν μεμαρτυρήκασιν οὗτοι προκαλέσασθαι τὸν Θεόφημον παραδοῦναι, ἐγὼ δὲ ἔξαιτῶν οὐ δύναμαι παραλαβεῖν, ἵν' ὑμεῖς τὴν ἀλήθειαν πύθησθε, ὅπότερος ἥρξεν χειρῶν ἀδίκων.

Demosthenes Orat., In Evergum et Mnesibulum [Sp.]

Section 39, line 1

ὡς οὖν ἀληθῆ λέγω, καὶ ἥρξεν χειρῶν ἀδίκων ὁ Θεόφημος, οὐκ ἄλλοθεν δεῖν οἷμαι τὸν ἔλεγχον γενέσθαι ἢ ἐκ τῆς ἀνθρώπου, ἦν μεμαρτυρήκασιν οὗτοι οἱ μάρτυρες ὡς ἥθελεν ὁ Θεόφημος παραδιδόναι.

Demosthenes Orat., In Evergum et Mnesibulum [Sp.]

Section 40, line 8

ἐπειδὴ τοίνυν τὴν ἀνθρωπὸν οὐ παραδιδόσαν, ἦν αὐτοὶ ἔφασαν προκαλέσασθαι, βούλομαι ὑμῖν καὶ τοὺς μάρτυρας παρασχέσθαι, οἱ εἶδόν με πρότερον πληγέντα ὑπὸ τοῦ Θεοφήμου (ἥ δὲ αἰκεια τοῦτ' ἔστιν, ὃς ἀν ἀρξῆ χειρῶν ἀδίκων πρότερος) ἄλλως τε καὶ κατὰ τὸν νόμον καὶ κατὰ τὰ ψηφίσματα τὰ ύμέτερα εἰσπράττοντα.

Demosthenes Orat., In Evergum et Mnesibulum [Sp.]

Section 47, line 3

ἐγὼ μὲν τοίνυν, εἰς ἣ οὗτος κατέφυγεν τότε δίκαια, ἐκ τούτων οἷομαι δεῖν τὸν ἔλεγχον γενέσθαι, ἐκ τῆς ἀνθρώπου βασανιζομένης, ὅπότερος ἥρξεν χειρῶν ἀδίκων.

Philo Judaeus Phil., De agricultura

Section 95, line 5

τὴν | οὖν ἐξετάζουσαν καὶ ἀκριβοῦσαν καὶ διακρίνουσαν καὶ τρόπον τινὰ δικάζουσαν ἔκαστα τῆς ψυχῆς δύναμιν ὥμοιώσε δράκοντι – ζῷον δ' ἔστι καὶ τὴν κίνησιν ποικίλον καὶ συνετὸν

ἐν τοῖς μάλιστα καὶ πρὸς ἀλκὴν ἔτοιμον καὶ τοὺς χειρῶν ἄρχοντας
ἀδίκων ἀμύνασθαι δυνατώτατον –, οὐ μὴν τῷ φίλῳ καὶ συμβούλῳ
ζωῆς – Εὔαν πατρίῳ γλώττῃ καλεῖν αὐτὴν ἔθος –, ἀλλὰ τῷ πρὸς
Μωυσέως ἐξ ὅλης χαλκοῦ δημιουργηθέντι, ὃν οἱ δηχθέντες ὑπὸ τῶν
ἰοβόλων ὄφεων καίτοι μέλλοντες τελευτήσειν ὅπότε κατίδοιεν ἐπιβιοῦν

Philo Judaeus Phil., De agricultura

Section 118, line 4

ἄριστον τὸ
τοὺς χειρῶν ἄρχοντας ἀδίκων κολάζεσθαι;

Philo Judaeus Phil., De Abrahamo

Section 211, line 3

καὶ θαυμαστὸν οὐδέν, εἰ
πρὸς τοὺς ἀλλοτρίους τοιοῦτος ἦν, οἵ βαρυτέρας καὶ δυνατωτέρας χειρὶ^ν
συμφωνήσαντες ἡμύναντο ἀν ἄρχοντα χειρῶν ἀδίκων, ὅπότε καὶ πρὸς
τοὺς γένει μὲν οἰκείους, γνώμῃ δ' ἡλλοτριωμένους, ἐρήμους καὶ μόνους
καὶ πολλῷ καταδεέστερα κεκτημένους ἐμετρίαζεν, ἐλαττούμενος ἐκῶν ἐν
οἷς πλεονεκτεῖν ἐδύνατο.

Philo Judaeus Phil., De vita Mosis (lib. i-ii)

Book 1, section 142, line 4

οἱ μὲν γὰρ χειρῶν ἥρξαν ἀδίκων, ξένους καὶ ίκέτας, ὡς ἔφην
πρότερον, καταδουλωσάμενοι τρόπον αἰχμαλώτων, οἱ δὲ καιροῦ παρα-
πεσόντος ἡμύναντο δίχα τῆς ἐν ὅπλοις παρασκευῆς, προασπίζοντος καὶ
τὴν χειρα ύπερέχοντος τοῦ δικαίου.

Philo Judaeus Phil., De vita Mosis (lib. i-ii)

Book 1, section 311, line 4

αἰχμαλώτων δὲ σωμάτων
ἀπερίληπτον ἀριθμὸν ἀπαγαγόντες ἄνδρας μὲν καὶ γυναῖκας κτείνειν
ἐδικαίωσαν, τοὺς μὲν ὅτι βουλευμάτων καὶ χειρῶν ἥρξαν ἀδίκων, τὰς
δ' ἐπεὶ κατεγοήτευσαν τὴν Ἐβραίων νεότητα, παραιτίας γενομένας
αὐτοῖς ἀκολασίας καὶ ἀσεβείας καὶ τὰ τελευταῖα θανάτου·

Philo Judaeus Phil., De specialibus legibus (lib. i-iv)

Book 3, section 85, line 3

ἡ οὐχὶ τὸ
μὲν χειρῶν ἄρχειν ἀδίκων ἐστὶ πρότερον, τὸ δ' ἀμύνεσθαι ὕστερον;

Philo Judaeus Phil., De specialibus legibus (lib. i-iv)

Book 4, section 224, line 3

ἐξ οὗ δῆλον ὅτι τὸ Ἰουδαίων ἔθνος ἐνσπονδὸν μὲν καὶ φίλον πᾶσι τοῖς
όμοιγνώμοσι καὶ τὴν προαιρεσίν εἰρηνικοῖς ἐστιν, οὐ μὴν εὐκαταφρόνητον,
ώς τοῖς ἄρχουσι χειρῶν ἀδίκων ὑπ' ἀνανδρίας ἐνδιδόναι, διακρίνει δ',
ὅπότε πρὸς ἀμυναν ἵοι, τοὺς ἐπιβούλως ζῶντας καὶ τούναντίον·

Antiphon Orat., Tetralogia 3

Tetralogy 2, section 1, line 7

Ἄρχων γὰρ

χειρῶν ἀδίκων, καὶ παροινῶν εἰς ἄνδρα πολὺ αύτοῦ
σωφρονέστερον, οὐχ αύτῷ μόνον τῆς συμφορᾶς, ἀλλὰ καὶ
ἐμοὶ τοῦ ἐγκλήματος αἴτιος γέγονεν.

Xenophon Hist., Cyropaedia

Book 1, chapter 5, section 13, line 8

νῦν γὰρ ἔρχονται

μὲν οἱ πολέμιοι ἄρχοντες ἀδίκων χειρῶν, καλοῦσι δὲ ἡμᾶς
ἐπικούρους οἱ φίλοι·

Aristoteles et Corpus Aristotelicum Phil., Rhetorica

Bekker page 1402a, line 3

οὐ γὰρ πάντως,

ἀλλ' ὅταν ἄρχη χειρῶν ἀδίκων.

Septuaginta, Machabaeorum ii

Chapter 4, section 40, line 3

ἐπεγειρομένων δὲ τῶν ὄχλων
καὶ ταῖς ὁργαῖς διεμπιπλαμένων καθοπλίσας ὁ Λυσίμαχος πρὸς
τρισχιλίους κατήρξατο χειρῶν ἀδίκων προηγησαμένου τινὸς Ανδρα-
νου προβεβηκότος τὴν ἱλικίαν, οὐδὲν δὲ ἥττον καὶ τὴν ἄνοιαν·

Lysias Orat., Περὶ τραύματος ἐκ προνοίας ὑπὲρ οὗ καὶ πρὸς ὃν <ἄδηλον>

Section 11, line 2

τον μὲν τοῦτ' ἀν κατεῖπεν, πότερα κοινὴ ἡμῖν ἦν ἡ ἴδια
τούτου, καὶ πότερα τὸ ἡμισυ τοῦ ἀργυρίου ἐγὼ συνεβαλό-
μην ἡ οὗτος ἀπαν ἔδωκε, καὶ εἰ διηλλαγμένοι ἡ ἔτι ἐχθροὶ¹
ἡμεν, ἔτι δὲ εἰ μεταπεμφθέντες ἥλθομεν ἡ οὐδενὸς καλέ-
σαντος, καὶ εἰ οὗτος ἥρχε χειρῶν ἀδίκων ἡ ἐγὼ πρότερος
τοῦτον ἐπάταξα.

Polybius Hist., Historiae

Book 2, chapter 45, section 6, line 2

τοιγαροῦν ὄρμήσαντες ἐπὶ τὸ πολυ-
πραγμονεῖν καὶ χειρῶν ἄρχειν ἀδίκων οὐχ οἶον ἤνυ-
σάν τι τῶν ἐπινοηθέντων, ἀλλὰ τούναντίον καὶ τὸν
Ἀρατὸν τότε προεστῶτα καὶ τὸ ἔθνος ἐσωματοποίη-
σαν, πραγματικῶς ἀντιπερισπάσαντος ἐκείνου καὶ
λυμηναμένου τὰς ἐπιβολὰς αὐτῶν.

Polybius Hist., Historiae

Book 2, chapter 56, section 14, line 3

ἀλλ'

ὅμως, ἐὰν μὲν ἄρχων ἀδίκων χειρῶν πάθη τις

τοῦτο, δικαίως κρίνεται πεπονθέναι·

Polybius Hist., Historiae

Book 9, chapter 35, section 8, line 2

    ύμεῖς δ' ἀ μὲν ἐπάθετε, τού-
τοις ἐξηγήσασθε, μείζω ποιοῦντες τῶν γεγονότων,
ἀ δ' ἐποιήσατε πρότεροι, πολλαπλάσια γεγονότα παρ-
εισιωπήσατε, σαφῶς εἰδότες ὅτι τὰς ἀδικίας καὶ
ζημίας ἄπαντες ἀεὶ τοῖς ἀρχούσι χειρῶν ἀδίκων
ἐπιφέρουσι.

Polybius Hist., Historiae

Book 15, chapter 8, section 2, line 4

    μάρτυρας δὲ καὶ
τοὺς θεοὺς γεγονέναι τούτων, περιθέντας τὸ κράτος
οὐ τοῖς ἀρχούσι χειρῶν ἀδίκων, ἀλλὰ τοῖς ἀμυνο-
μένοις.

Polybius Hist., Fragmenta ex incertis libris

Fragment 99, line 3

Ἀμυνόμενοι] οἱ γὰρ Τρωμαῖοι οὐ τὴν
τυχοῦσαν πρόνοιαν ἐποιοῦντο τοῦ μὴ κατάρχοντες
φαίνεσθαι χειρῶν ἀδίκων, μηδ' ἀναιρούμενοι τοὺς πο-
λέμους τὰς χεῖρας ἐπιβάλλειν τοῖς πέλας, ἀλλ' ἀεὶ δο-
κεῖν ἀμυνόμενοι καὶ κατ' ἀνάγκην ἐμβαίνειν εἰς τοὺς
πολέμους.

Claudius Aelianus Soph., Varia historia

Book 11, section 9, line 16

Ιάσονος δὲ αὐτῷ πέμψαντος πεντήκοντα χρυσοῦς, ὁ
δὲ 'ἀδίκων' ἔφη 'ἀρχεῖς χειρῶν.

Anaximenes Hist., Rhet., Ars rhetorica vulgo Rhetorica ad Alexandrum

Chapter 36, section 43, line 7

    ἐγωγε ἀδίκων
χειρῶν ἀρχοντα.

Pseudo-Apollodorus Myth., Bibliotheca (sub nomine Apollodori)

Chapter 2, section 64, line 3

δίκην δὲ ἐπαγόντων τινῶν αὐτῷ
φόνου, παρανέγνω νόμον Παδαμάνθυος λέγοντος, ὃς
ἂν ἀμύνηται τὸν χειρῶν ἀδίκων κατάρξαντα, ἀθῶν
εἶναι, καὶ οὕτως ἀπελύθη.

Ctesias Hist., Med., Fragmenta

Volume-Jacoby'-F 3c,688,F, fragment 9, line 84

καὶ Ἀμόργην φίλον τούτοις τῶν δεξιῶν ἐμβαλλομένων ἐποιεῖτο
[καὶ ἀλλήλοις], καὶ τοῖς μὲν ἐμμένουσι ταῖς πρὸς ἀλλήλους εὐνοίαις ἀγαθὰ
ηὔχετο, ἐπηρᾶτο δὲ τοῖς χειρῶν ἀρξουσιν ἀδίκων.

Clemens Romanus et Clementina Theol., Pseudo-Clementina (epitome altera auctore Symeone Metaphrasta) [Sp.]

Section 158, line 6

ἐκεῖνος δὲ ἀπαθῆς ἀπὸ

τῶν ἀδίκων ἐκείνων ἐτηρεῖτο χειρῶν, οὐδὲ μικρὰν ἀφῆν ύπομένων, οὐδὲ ἐν
μέσοις τοῖς δεινοῖς θορυβούμενος.

Synesius Phil., Aegyptii sive de providentia

Chapter 2, section 2, line 14

δρᾶσθαι

γὰρ ταῦτα τοῦ μηδὲν ἐνέχυρον αὐτῶν ἔχειν τὸ ἄστυ, ὥστε,
ἐπειδὴν τάχιστα ἀποσκηνώσωσι, χειρῶν ἀδίκων ἀρξεῖν
αὐτούς, ἀδεεῖς ὅντας τοῦ μή τι παραπολαύσωσιν, ὁμεστίων
ὅντων τοῖς ἀδικουμένοις τῶν ἀδικούντων.

Gregorius Nyssenus Theol., Encomium in sanctum Stephanum protomartyrem i
Page 20, line 10

οὐκ ἡλθον καταλῦσαι τὸν νόμον, ἀλλὰ πληρῶσαι, ὁ τὸν περὶ
τοῦ μὴ φονεῦσαι νόμον διὰ τοῦ μηδὲ τὴν ἀρχὴν ὁργισθῆναι
τοῖς μαθηταῖς βεβαιώσας, ὁ τῇ ἐπιθυμίᾳ συνεκβαλὼν τὴν
μοιχείαν, ὁ διὰ τοῦ μὴ ἀμύνασθαι τὸν προληπτικότα κελεῦ-
σαι τὸ μηδὲ ἀρχεῖν ἀδίκων χειρῶν κατασκευάσας, ὁ διὰ τῆς
μεταδόσεως τῶν προσόντων τὸ κατὰ πλεονεξίαν πάθος
ὑπερορίσας;

Gregorius Nyssenus Theol., Orationes viii de beatitudinibus

Volume 44, page 1276, line 20

Κωλύει τὸ ἀρχεῖν ἀδίκων

χειρῶν, διὰ τὸ μηδὲ ἀμύνεσθαι συγχωρῆσαι.

Eusebius Scr. Eccl., Theol., Constantini imperatoris oratio ad coetum sanctorum

Chapter 15, section 3, line 10

τοῦτον δὴ μένειν κατὰ σχολὴν ἐκέλευσε καὶ μεθ-
ιέναι τὸ ξίφος, ἐγκαλῶν ὡς ἀπελπίσαντι τῆς πρὸς αὐτὸν κατα-
φυγῆς, νομοθετῶν δὲ διαρρήδην πάντα τὸν ἀδίκων χειρῶν κατ-
ἀρξαντα ἥ πρὸς τὸν καταρξάμενον ἀδικεῖν ἐπιχειρήσαντα ξίφει
τε χρησάμενον ἀπολεῖσθαι βιαίως.

Sopater Rhet., Διαιρεσις ζητημάτων

Volume 8, page 218, line 6

εἰ γὰρ τὸν ἀρξαντας

χειρῶν ἀδίκων ἀμύνασθαι νόμιμον, τοὺς μηδὲν ἀτοπον
πράξαντας πολεμῆσαι παράνομον·

Basilus Theol., Homilia adversus eos qui irascuntur
Volume 31, page 357, line 16

Ἡρξε χειρῶν ἀδίκων, οὐ
δὲ ἡμύνατο.

Basilus Theol., Homilia in principium proverbiorum
Volume 31, page 417, line 2

Γλῶσσαν ἄδικον
χαλινοῦ, ὀφθαλμὸν παιδεύει πονηρὰ βλέποντα, χειρῶν
ἀδίκων ἄρχειν οὐκ ἐπιτρέπει.

Eunapius Hist., Soph., Fragmenta historica
Volume 1, page 221, line 5

ἄλλ' ὅτι πρῶτον μὲν ἄρξετε χει-
ρῶν ἀδίκων, οὐ μείζων ὀλεθρος οὐκ ἔστιν ἀνθρώ-
ποις, καὶ δοκῶσι πρὸς τὸ βραχὺ καὶ παρὸν ἐπιτυγχά-
νειν.

Joannes Chrysostomus Scr. Eccl., In illud: Si esurierit inimicus
Vol 51, pg 184, ln 35

Καίτοι γε εἰ ἀνηρήκει τότε
τὸν Σαοὺλ, καὶ οὕτως αὐτῷ φιλοσοφίας ἐγκώμιον ἀκέ-
ραιον ἔμενεν ἀν, οὐ μόνον ὅτι ἡμύνατο, οὐκ αὐτὸς
ἄρχων χειρῶν ἀδίκων, ἄλλ' ὅτι καὶ Ὁφθαλμὸν
ἀντὶ ὀφθαλμοῦ, μετὰ πολλῆς ἐνίκα τῆς ἐπιεικείας.

Joannes Chrysostomus Scr. Eccl., Expositiones in Psalmos
Vol 55, pg 91, ln 54
Δικαιοσύνην δὲ ἐνταῦθα λέγει, τὸ μὴ ἄρξαι χειρῶν
ἀδίκων.

Joannes Chrysostomus Scr. Eccl., Expositiones in Psalmos
Vol 55, pg 95, ln 45

Ἐπειδὴ τοίνυν
καὶ ἐγὼ οὐκ ἥρξα χειρῶν ἀδίκων, οὐδὲ ἀμύνασθαι
ἐπιθυμῶ, διὰ τοῦτο δικαία ἀν γένοιτο ἡ βοήθειά μου
παρὰ τοῦ Θεοῦ.

Joannes Chrysostomus Scr. Eccl., Expositiones in Psalmos
Vol 55, pg 101, ln 29

Εἰ βουληθῇ
τίς τινα ἀμύνασθαι, ἢ ἄρξαι χειρῶν ἀδίκων, ὅρα
πόσα πάσχει δεινά.

Joannes Chrysostomus Scr. Eccl., In Matthaeum (homiliae 1-90)
Vol 57, pg 266, ln 8

Ο μὲν γὰρ ἄρ-
ξας χειρῶν ἀδίκων ἀμφοτέρους αὐτὸς ἔσται ἀν-
ηρηκώς τοὺς ὄφθαλμούς, καὶ τὸν τοῦ πλησίον, καὶ
τὸν αὐτοῦ.

Joannes Chrysostomus Scr. Eccl., In Joannem (homiliae 1-88)
Vol 59, pg 52, ln 63

Ἡμεῖς δὲ μετὰ τοσαύτης σφοδρότητος ἐναντιού-
μεθα, ὡς μὴ μόνον μὴ παρέχειν ἑαυτοὺς εἰς τὸ
κακῶς παθεῖν, ἀλλὰ καὶ ἀμύνασθαι, πολλάκις δὲ καὶ
ἄρχειν χειρῶν ἀδίκων, καὶ ἐλαττοῦσθαι νομίζειν, ἀν
μὴ πράξωμεν τὰ αὐτά.

Joannes Chrysostomus Scr. Eccl., In epistulam i ad Thessalonicenses (homiliae 1-11)
Vol 62, pg 422, ln 7

οὐ γὰρ
αὐτὸς ἄρχεις χειρῶν ἀδίκων, ἀλλ' ἀμύνῃ τοὺς ἡδικη-
κότας.

Joannes Chrysostomus Scr. Eccl., In Psalmum 118 (homiliae 1-3) [Sp.]
Vol 55, pg 694, ln 46

Ο δὲ μέγας Δαυΐδ τοῖς
ὑπηκόοις ἔτι συντεταγμένος καὶ νέαν ἄγων τὴν ἡλικίαν,
τὴν φιλοσοφίαν ἡγάπησε, καὶ οὕτε ἀρξαὶ χειρῶν ἀδίκων
ἡνέσχετο, οὕτε τοὺς ἀδικοῦντας ἀμύνασθαι.

Didymus Caecus Scr. Eccl., Fragmenta in Proverbia
Volume 39, page 1636, line 11

ἀδίκων δὲ μάρτυς, ὁ συνιστᾶν ἐπιχειρῶν ἀν
ἀδικα πράττη·

Georgius Cedrenus Chronogr., Compendium historiarum
Volume 2, page 399, line 1
οἱ δὲ Ρωμαῖοι ταῖς ἐξ ὑπογύου νίκαις γανδουμενοι καὶ τὴν τὰ
πάντα κρῖναι μέλλουσαν μάχην προσδεχόμενοι, εἰδότες δ ὅτι καὶ
θεὸν συλλήπτορα ἔξουσιν, οὐ τοῖς ἀδίκων χειρῶν ἀρχουσι φιλοῦντα
ἀλλὰ τοῖς ἀδικούμενοις διὰ παντὸς ἐπαρήγειν, οὐ μόνον οἱ εὐψυ-
χότεροι, ἥδη δὲ καὶ οἱ καταπλῆγες καὶ μαλακοὶ τὰς ψυχὰς πρό-
θυμοι καὶ θαρραλέοι ἐγίνοντο καὶ πρὸς τὴν συμπλοκὴν λίαν ἐσφά-
δαζον.

Joannes Cinnamus Gramm., Hist., Epitome rerum ab Joanne et Alexio Comnenis
gestarum

Page 73, line 5

ἥλιον ἀγῶσι καὶ μάχαις κατὰ βαρβάρων ἐνευδοκιμηκότα τῶν τῆδε
[Κωνσταντίνου], ἅμα τῷ Προσούχ, οὗπερ ἥδη ἐμνήσθην, Πέρση
μὲν τὸ γένος τροφῆς δὲ καὶ παιδείας μεταλαχόντι Ρωμαϊκῆς, ἐπί

τινα χῶρον ὡς Λόγγοι ὄνομα ἄμα στρατεύμασιν ἐλλοχήσοντας
ἔστελλεν, ἐπισκῆψας αὐτοῖς, ἐπειδὴν χειρῶν ἀδίκων καὶ πάλιν
κατάρχειν πειρῶνται Ἀλαμανοί, ἀντεπεξιέναι σφίσι κατὰ τὸ ἐγχω-
ροῦν.

Constantinus VII Porphyrogenitus Imperator Hist., De legationibus
Page 593, line 11

ἀλλ' ὅτι πρῶτον
μὲν ἄρξετε χειρῶν ἀδίκων, οὗ μείζων ὅλεθρος οὐκ ἔστιν ἀνθρώ-
ποις, καὶ δοκῶσι πρὸς τὸ βραχὺ καὶ παρὸν ἐπιτυγχάνειν

Constantinus VII Porphyrogenitus Imperator Hist., De sententiis
Page 169, line 26

μάρτυρας δὲ καὶ τοὺς
θεοὺς γεγονέναι τούτων, περιθέντας τὸ κράτος οὐ τοῖς ἄρχουσιν
χειρῶν ἀδίκων ἀλλὰ τοῖς ἀμυνομένοις.

Joannes Scylitzes Hist., Synopsis historiarum
Emperor life John1, section 11, line 28

οἱ δὲ Ῥωμαῖοι ταῖς
ἐξ ὑπογύου νίκαις γαυρούμενοι καὶ τὴν τὰ πάντα κρῖναι μέλλουσαν
μάχην προσεκδεχόμενοι, εἰδότες δ', ὅτι καὶ θεὸν συλλήπτορα ἔξουσιν,
οὐ τοῖς ἀδίκων χειρῶν ἄρχουσι φιλοῦντα, ἀλλὰ τοῖς ἀδικουμένοις διὰ
παντὸς ἐπαρήγειν, οὐ μόνον οἱ εὐψυχότεροι, ἥδη δὲ καὶ οἱ κατατλῆγες
καὶ μαλακοὶ τὰς ψυχὰς πρόθυμοι καὶ θαρραλέοι ἐγίνοντο καὶ πρὸς τὴν
συμπλοκὴν λίαν ἐσφάδαζον.

Nicolaus I Mysticus Theol., Epist., Epistulae
Epistle 14, line 124

Καὶ οὐ λέγω περὶ τίνος τοῦ κατὰ σὲ ἡμέρου
καὶ φιλανθρώπου, ἀλλ' οἵος ἀνὴρ ἀφιλάνθρωπος καὶ ἀνήμερος παύσεται
πάντως τῆς πικρίας καὶ κατασβέσει τὸ πῦρ τοῦ θυμοῦ καὶ σπείσεται
πρὸς τὸν ἄρξαι χειρῶν ἀδίκων ἀπονοηθέντα.

Nicolaus I Mysticus Theol., Epist., Opuscula diversa
Section 206, line 9

Ἄρπασον χειρῶν με ἀδίκων ἀνθρώπων,
πάτερ Νικόλαε,
καὶ διαφύλαξον, ὅτι ἴδού ὕσπερ κύνες
ἀρυόμενοι ζητοῦσί με ἀπολέσαι, ἄγιε·

Pseudo-Zonaras Lexicogr., Lexicon
Alphabetic letter alpha, page 161, line 4
οἱ δὲ Ῥωμαῖοι ἔθος εἶχον, μὴ ἄρ-
χοντες φαίνεσθαι χειρῶν ἀδίκων, ἀλλ' ἀεὶ
δοκεῖν ἀμυνόμενοι.

Anonymi In Aristotelis Artem Rheticam Rhet., In Aristotelis artem rhetoramicam
commentarium
Page 152, line 8

ὅταν μηδὲν παθὼν κακὸν παρὰ τοῦ ἐλευθέρου ἀρξωμαι <χειρῶν ἀδίκων>
ἢτοι τύψω τὸν ἐλεύθερον·

Procopius Hist., De bellis
Book 3, chapter 17, section 6, line 2
Εἰς δὲ Σύλλεκτον ἀφικόμενος Βελισάριος σώφρονάς
τε τοὺς στρατιώτας παρείχετο καὶ οὕτε ἀδίκων χειρῶν
ἀρχοντας οὕτε τι ἄπο τρόπου ἐργαζομένους, αὐτός τε
πραότητα καὶ φιλανθρωπίαν πολλὴν ἐνδεικνύμενος
οὕτω τοὺς Λίβυας προσεποιήσατο ὥστε τοῦ λοιποῦ
καθάπερ ἐν χώρᾳ οἰκείᾳ τὴν πορείαν ποιεῖσθαι, οὕτε

Procopius Hist., De bellis
Book 6, chapter 14, section 28, line 1
γυναικάς
τε γὰρ ἐβιάζοντο καὶ βοῦς τε καὶ ἄλλα χοήματα ἥρπαζον,
καὶ ἀδικίας οὐδ' ὅτιοῦν ὑπελείποντο, καὶ τελευτῶντες
ἀδίκων χειρῶν ἐς αὐτοὺς ἤρχον.

Procopius Hist., Historia arcana (= Anecdota)
Chapter 17, section 2, line 4
στασιῶται
δὲ Βένετοι δύο Κίλικες γένος Καλλινίκω τῷ Κιλικίας
Δευτέρας ἄρχοντι σὺν θορύβῳ πολλῷ ἐπιστάντες χει-
ρῶν ἀδίκων ἐπ' αὐτὸν ἥρξαν, τόν τε αὐτοῦ ἵπποκόμον
ἄγχιστά που ἔστωτα καὶ ἀμύνειν τῷ κεκτημένῳ πειρώ-
μενον ἔκτειναν, τοῦ τε ἄρχοντος καὶ τοῦ δήμου θεω-
μένου παντός.

Procopius Hist., Historia arcana (= Anecdota)
Chapter 29, section 38, line 1
οὐκ ἀν ταύτην τὴν πολιτείαν ἐλεεινοτάτην καλοίη, ἐν
ἡ βασιλεὺς μὲν δωροδοκήσας ἀνεξέταστα κατέλειψε τὰ
ἐγκλήματα, στασιῶται δὲ βασιλέως ἐν Παλατίῳ ὅντος
ἐπαναστῆναι τῶν τινι ἀρχόντων οὐδεμιᾶ δύκνήσει ἐτόλ-
μησαν, ἀδίκων τε χειρῶν ἐπ' αὐτὸν ἄρξαι;

Photius Lexicogr., Scr. Eccl., Theol., Bibliotheca
Codex 72, Bekker page 37a, line 23
ἐπηρᾶτο δὲ τοῖς χει-
ρῶν ἄρξουσιν ἀδίκων.

Damascius Phil., Vita Isidori (ap. Sudam, Hesychium, Photium et e cod. Vat. 1950)
Fragment 372*, line 4
Suda I 105, 19 s. v. ἀλεξόμενον
τὸν κακῶς ἄρξαντα κακῶσαι θέλειν, καθάπερ ἐπὶ τῶν κατ' ιδίαν ἀδικημά-
των οἱ νομοθέται καὶ δικασταὶ πάσας τὰς τῶν συμβαινόντων βλάβας οὐκ
ἐπὶ τὸν ἀλεξόμενον, ἀλλ' ἐπὶ τὸν ἄρχοντα χειρῶν ἀδίκων ἀναφέρουσι.

Eustathius Philol., Scr. Eccl., Commentarium in Dionysii periegetae orbis
descriptionem
Section 209, line 6

Τούτους, φησὶ, Διὸς οὐκ ἀλέγοντας ἀπώλε-
σεν Αὔσονὶς αἰχμὴ, ἀδίκων χειρῶν κατάραντες.

Hesychius Lexicogr., Lexicon (A – O)
Alphabetic letter eta, entry 864, line 1
ἐπὶ τοῦ ἥρξατο, <χειρῶν ἀδίκων>
<Ηρῶσσαι>

Theodoreetus Scr. Eccl., Theol., Commentaria in Isaiam
Section 20, line 556
τὸ μὲν γὰρ θύειν μόσχον καὶ
θυσιάζειν πρόβατον καὶ προσφέρειν σεμίδαλιν καὶ λιβανωτὸν
[ύπὸ τοῦ θεοῦ] συνεκεχώρητο πάλαι, τὸ δὲ ἄρχειν χειρῶν
ἀδίκων καὶ βλασφημίᾳ τὴν γλῶτταν μολύνειν πα[ντελῶς]
ἀπηγόρευτο, ὕες δὲ καὶ κύνες ἀκάθαρτα ἐνενόμιστο.

Theodoreetus Scr. Eccl., Theol., Interpretatio in Psalmos
Volume 80, page 1853, line 4
Ο δὲ μέγας Δαυΐδ, τοῖς ὑπηκόοις ἔτι συν-
τεταγμένος, καὶ νέαν ἄγων τὴν ἡλικίαν, τὴν φιλοσο-
φίαν ἡγάπησε, καὶ οὕτε ἄρξαι χειρῶν ἀδίκων ἤνει-
χετο, οὕτε τοὺς ἀδικοῦντας ἀμύνασθαι.

Choricius Rhet., Soph., Opera
Oration-declamation-dialectics 23, section 2, paragraph 50, line 10
κἄν ἀδίκων ἄρξω χειρῶν, τῷ μὴ
ποιῆσαι τραυματίαν ἀθῷος ἀπέρχομαι;

Choricius Rhet., Soph., Opera
Oration-declamation-dialectics 26, section 2, paragraph 78, line 5
οὐ ποιεῖ τὸν
κλέπτην ἀνεύθυνον ἡ τῶν φωρίων ἀπόδοσις οὐδὲ τὸν ἄρ-

ξαντα χειρῶν ἀδίκων τὸ καταγνῶναι τῆς ὕβρεως, ἀλλὰ καὶ
ψιλῇ κατηγορίᾳ πρὸς δικαστήριον ἔγεται.

Etymologicum Magnum, Etymologicum magnum

Kallierges page 53, line 36

<Ἀκροχειρίζεσθαι>: Ἀρχεσθαι χειρῶν ἀδίκων,
ἔργων.

Julianus Scr. Eccl., Commentarius in Job

Page 25, line 1

ο δὲ θεὸς οὐκ ἀγνοῶν τὸν
έαυτοῦ θεράποντα, φησὶ τῷ χειρῶν ἀδίκων προκατάρξαντι ὡς ὁ ἄγιος Μωυσῆς
ἰστο-
ρεῖ·

Julianus Scr. Eccl., Commentarius in Job

Page 90, line 15

μι-
σοπόνηρος γάρ ἐστι καὶ πάντας τοὺς ἀρξαντας χειρῶν ἀδίκων κολάζει.

Joannes Antiochenus Hist., Fragmenta

Fragment 70, line 26

Συρίαν τε γὰρ καὶ Φοινίκην ἀπετέμετο,
καὶ πεντακισχίλια τάλαντα ἀργυρίου τῷ Πωμαίων
δικαίω, ἅτε χειρῶν ἀδίκων
ἀρξάμενον, προσηνάγκασε.

Scholia In Aeschylum, Scholia in Aeschylum (scholia recentiora Demetrii Triclinii)

Play Ag, hypothesis-scholion 773b, line 5

τὰ δὲ κεκοσμημένα ἐν χρυσῷ καὶ κεκαλλωπισμένα ἔνδοξα καὶ πλού-
σια δώματα σὺν πίνῳ καὶ όπωι χειρῶν, ἥγουν τὰ πλουτοῦντα ἐν
πράξει καὶ ἐνεργείαις χειρῶν όυπαρῶν καὶ ἀδίκων καὶ ἀρπακτικῶν,
λιποῦσα ἡ δίκη παλίντροπα τοῖς ὅμμασι, τουτέστιν εἰς τούπισω τῶν
όμμάτων τετραμμένα, ἥγουν παραβλέψασα ταῦτα, εἰς τὰ ὅσια προς-
έρχεται δώματα οὐ τιμῶσα ἐν αἴνῳ, ἥτοι οὐκ ἐπαινοῦσα, δύναμιν

Scholia In Platonem, Scholia in Platonem (scholia vetera)

Dialogue R, Stephanus page 464e, line 8

αἰκίας δὲ δίκη ἐστιν

ὅταν ἐκ προχείρου πάθους τινὸς καὶ μὴ ἐκ προνοίας ἀδίκων τις ἀρξῃ
χειρῶν.

Scholia In Platonem, Scholia in Platonem (scholia vetera)

Dialogue Lg, Stephanus page 630e,bis, line 8

αἰκία δέ ἐστι δίκη ἐκ

προχείρου πάθους γιγνομένη τινός, ἦν οἱ εἰργασμένος πρότερος ἀδίκων
ἥρξε χειρῶν, ἦν καὶ πρὸς τοὺς τεσσαράκοντα εἰσαγώγιμος ἦν.

Scholia In Thucydidem, Scholia in Thucydidem (scholia vetera et recentiora)
Book 1, chapter 123, section 2, line 3

<οἱ πρότεροι ἐπιόντες> οἱ ἀρχαν-
τες ἀδίκων χειρῶν.

Suda, Lexicon

Alphabetic letter alpha, entry 1140, line 4

τὸν κακῶς ἀρχαντα κακῶσαι
θέλειν, καθάπερ ἐπὶ τῶν κατ' ἵδιαν ἀδικημάτων οἱ νομοθέται καὶ δικα-
σταὶ πάσας τὰς τῶν συμβαινόντων βλάβας οὐκ ἐπὶ τὸν ἀλεξόμενον,
ἀλλ' ἐπὶ τὸν ἀρχοντα χειρῶν ἀδίκων ἀναφέρουσι.

Suda, Lexicon

Alphabetic letter alpha, entry 1678, line 2

οἱ δὲ Ρωμαῖοι ἔθος εἶχον μὴ ἀρχοντες φαίνεσθαι χειρῶν ἀδίκων, ἀλλ'
ἀεὶ δοκεῖν ἀμυνόμενοι κατ' ἀνάγκην ἐμβαίνειν εἰς τοὺς πολέμους.

Suda, Lexicon

Alphabetic letter epsilon, entry 941, line 4

οἱ γὰρ Ρωμαῖοι πρόνοιαν ἐποι-
οῦντο τοῦ μηδέποτε πρότεροι τὰς χεῖρας ἐπιβάλλειν τοῖς πέλας,
μηδ' ἀρχοντες φαίνεσθαι χειρῶν ἀδίκων, ἀλλ' ἀεὶ δοκεῖν ἀμυνόμενοι
ἐμβαίνειν εἰς τοὺς πολέμους.

Suda, Lexicon

Alphabetic letter pi, entry 933, line 3

πλὴν πρόνοιαν ἀεὶ ἐποίουν Ρωμαῖοι
μή ποτε πρότεροι τὰς χεῖρας ἐπιβάλλειν τοῖς πέλας μήδ' ἀρχοντες
φαίνεσθαι χειρῶν ἀδίκων.

Suda, Lexicon

Alphabetic letter pi, entry 2024, line 20

Συρίαν τε γὰρ καὶ
Φοινίκην ἀπετέμετο καὶ πεντακισχίλια τάλαντα ἀργυρίου τῷ Ρωμαίων
δικαίῳ, ἅτε χειρῶν ἀδίκων ἀρξάμενον, προσηνάγκασε.